

2012-01-30
Dnr 43-2011:1667

Falu kommun
info@falun.se
Rektorn vid Vikaskolan
susanna.walter-westberg@falun.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Vikaskolan
i Falu kommun

Tillsyn av Vikaskolan

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Falu kommun hösten 2011 och våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Vikaskolan besöktes av Skolinspektionen den 29 november.

Vid Vikaskolan bedrivs en verksamhet som ger eleverna goda förutsättningar att nå målen för utbildningen. Med få undantag når eleverna kunskapskraven i alla ämnen.

Rektor har god kännedom om skolans verksamhet och ser till att utbildningen planeras, följs upp och utvecklas på skolan. Kunskapsresultaten följs upp tre gånger per läsår och alla elever i behov av särskilt stöd får det. Det finns ofta två pedagoger per klass för att öka flexibiliteten i verksamheten.

På skolan finns ett väl fungerande elevhälsoarbete där skolsköterska, speciallärare och skolpsykolog samarbetar. Skolan har även tillgång till kurator vid behov.

Alla elever har individuella utvecklingsplaner, där man tydligt kan följa elevernas framsteg mot kunskapskraven i läroplanen i varje enskilt ämne. Eleverna känner väl till läroplansmålen och refererade till dem när inspektörerna under intervjun kom in på kunskapsmål. Rektor går igenom de individuella utvecklingsplanerna och diskuterar dessa med lärarna. Rektorn ansvarar för två skolor och lärarna på rektorns båda skolor träffas regelbundet för pedagogiska diskussioner och bedömningar. Under Skolinspektionens besök framkommer flera exempel på hur man i undervisningen använde olika arbetssätt och arbetsformer.

Det bedrivs ett målinriktat och kontinuerligt värdegrundsarbete på skolan, som ger goda resultat. Intervjuer med eleverna och inspektörernas egna observationer i verksamheten visar på en lärandemiljö där det råder lugn och arbetsro. Skolan har en plan mot kränkande behandling "Likabehandlingsplan", som revideras varje år och den är väl känd av all personal och eleverna har diskuterat den på elevrådet och i klasserna. Likabehandlingsplanen följer inte fullt ut skollagen då den saknar en redogörelse av vilka åtgärder skolan ämnar vidta utifrån den kartläggning skolan gjort och inte innehåller en redogörelse för hur förra årets planerade åtgärder har genomförts.

Tillsynen visar att Vikaskolan inom de granskade områdena fungerar väl och rektorn tar sitt ansvar som pedagogisk ledare och för att utbildningen utvecklas. Det finns dock områden som måste åtgärdas då planen mot kränkande behandling inte fullt ut följer skollagen och skolans systematiska kvalitetsarbete behöver utvecklas och förbättras.

Mot denna bakgrund fattar skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Vikaskolan i Falu kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Falu kommun att senast den **30 april 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet och en god miljö i övrigt

Skolans plan för att motverka kränkande behandling uppfyller inte författningens krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och en god miljö.

I detta ingår att:

- Se till att det varje år upprättas en plan med översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen)

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektor tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete på skolenheten.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

I detta ingår att:

- Se till att kvalitetsarbetet är dokumenterat. (4 kap. 6, 7 §§ skollagen)
- Se till att kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av lärare, övrig personal och elever och att elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet. (4 kap. 4 § andra stycket skollagen)

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Av Skolverkets nationella statistik avseende ämnesproven för 2011 för årskurs 3 framgår att andelen elever som nådde kravnivåerna var högre än riket på samtliga delprov i svenska och matematik. 100 procent av eleverna uppnådde kravnivån på fyra delprov i svenska och 93 procent av eleverna uppnådde kravnivån på de två andra delproven. I matematik uppnådde alla elever kravnivån på tre delprov och på de fyra andra uppnådde 93 procent av eleverna kravnivån. Läsåret 2010/2011 var det två elever i årskurs 3 som inte nådde målen i matematik och en elev som inte nådde målen i svenska enligt skolans egna uppgifter

Av Skolverkets nationella statistik avseende ämnesproven för läsåret 2009/2010 framgår att andelen elever i årskurs 5 som nådde kravnivåerna i de nationella ämnesproven i engelska var högre än andelen i riket. Andelen var högre än riket i matematik utom i ett delprov. I svenska uppnådde 100 procent av eleverna kravnivån i tre delprov och på de två andra delproven uppnådde 85 procent av eleverna kravnivån, vilket var lägre än riket. Våren 2011 gjordes inte de nationella ämnesproven i årskurs 5.

Enligt skolans egna uppgifter för 2011 uppnådde 90 procent av eleverna i årskurs 5 de nationella kunskapskraven i engelska, 85 procent i svenska och matematik. Resultaten i engelska är bättre än föregående år medan resultaten i svenska och matematik är lägre.

Tre gånger per läsår görs en sammanställning av elevernas kunskapsresultat och en bedömning görs av vilka elever som riskerar att inte nå målen. Enligt sammanställningen i oktober 2011, finns det en eller två elever i varje årskurs som inte uppnår kravnivåerna i något ämne. I analysen är eleverna identifierade och även deras stödbehov. De elever som behöver extra stöd får det. Det finns i princip två pedagoger per klass, vilket ökar möjligheterna att ge adekvat stöd. Elever med behov av särskilt stöd får åtgärdsprogram.

Resultat av värdegrundsarbetet

Det bedrivs ett målinriktat och kontinuerligt värdegrundsarbete på skolan, med bl.a. trygghetsgrupper där elever från förskoleklass till årskurs 6 ingår, som ger goda resultat. Olika aktiviteter ordnas på skolan med jämna mellanrum och dessa aktiviteter utförs i trygghetsgrupperna. Enligt eleverna och personalen inspektörerna samtalande med är dessa aktiviteter mycket populära och uppskattade av eleverna. I trygghetsgrupperna arbetar yngre och äldre elever tillsammans, vilket ökar tryggheten på skolan. Intervjuer med eleverna och inspektörernas egna observationer i verksamheten visar på en lärandemiljö där det råder lugn och arbetsro. Bl.a. görs husundersökningar varje år. Då får eleverna markera med prickar på en karta över skolan om det finns ställen där det händer saker och där de känner sig otrygga.

I skolan finns ett medvetet agerande för att förebygga konflikter med nedskrivna rutiner, som gäller när skolan gör studiebesök eller utflykter.

Det finns en plan mot kränkande behandling "Likabehandlingsplan", som är väl känd av all personal på skolan. Eleverna har diskuterat den på elevrådet och i klassrummen. Likabehandlingsplanen följer dock inte fullt ut skollagen då den inte innehåller en redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts.

Föreläggande:

Bedömningsområde: Trygghet och en god miljö i övrigt

Bedömning:

Skolans plan för att motverka kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:

Enligt skollagen ska det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen ska innehålla en redogörelse av vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas och genomföras under det kommande året. Planen ska även innehålla en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Skolinspektionen ser att det finns ett förebyggande arbete och arbetet med att skapa trygghet och studiero är såväl systematiskt som aktivt. Vikaskolan har en plan mot kränkande behandling, men planen saknar redogörelse av vilka åtgärder skolan ämnar vidta utifrån den kartläggning skolan gjort. Skolan saknar också en redogörelse för hur förra årets planerade åtgärderna har genomförts. Huvudmannen uppmanas därför att avhjälpa bristen.

Författning:

6 kap. 8 § skollagen

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning:

Rektor tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete på skolenheten.

Motivering:

Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. I skollagen anges att ett sådant systematiskt kvalitetsarbete ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever samt dokumenteras. Rektor beskriver ett antal avstämningstillfällen då skolans resultat ska redovisas och analyseras. Någon samlad dokumentation av kunskapsresultaten och resultatet av värdegrundsarbetet på skolenheten finns emellertid inte. Rektorn på Vikaskolan bedriver på olika sätt skolutvecklingen. Hon har en tydlig vision om skolenheten utifrån läroplanens mål, som hon diskuterar med pedagoger. Rektor ser också till att det dagliga arbetet är inriktat mot elevernas utveckling och lärande och mot att de nationella målen uppfylls. Det görs en sammanställning av elevernas kunskapsresultat tre gånger per år, som redovisas till huvudmannen, men resultaten diskuteras och analyseras inte i hela personalgruppen. Det finns inga rutiner på skolenheten för vad, när och hur resultat och nationella mål, på en övergripande nivå, ska följas upp och utvärderas under medverkan av personal,

elever och vårdnadshavare. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristen.

Författning:

4 kap. 4 § andra stycket, 6, 7 §§ skollagen, Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Bakgrund

Beskrivning av Vikaskolan

Vikaskolan är en liten skola i Vika kyrkby 2 mil söder om Falun. Här finns 125 elever fördelade från förskoleklass till årskurs 6. Det finns en klass i varje årskurs och antalet elever i varje klass varierar från 13-25. Det finns två arbetslag F-3 och 4-6. Rektor ansvarar för två F-6 enheter Vikaskolan och Hälsingbergsskolan. Rektor är ensam ledare och har 20 procent administrativt stöd.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Ann-Katrin Karlsson.

På Skolinspektionens vägnar

Håkan Eilard
Enhetschef

Siw Sjödin
Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen

2012-01-30

7 (6)

Dnr 43-2011:1667

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).